

жилых, общественных, лечебно-оздоровительных зданий и сооружений, а также мест массового отдыха населения должен быть не менее 500 метров. В соответствии с требованиями ОНД-86 размеры СЗЗ, установленные в санитарных нормах проектирования промышленных предприятий, должны проверяться расчетом загрязнения атмосферы с учетом перспективы развития предприятия и фактического загрязнения атмосферного воздуха.

Санитарно защитная зона установленная для шахты “Булавинская” составляет 500 метров, однако в настоящее время этот норматив не выполняется, и в пределах установленной СЗЗ находятся 655 жилых и общественных зданий, и 21 жилой дом в СЗЗ.

ЛИТЕРАТУРА

1. Горобей М. С., Булгаков Ю. Ф. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Управління інноваційним розвитком промисловості: держава, регіон, підприємство» 1 червня 2010 р., Донецьк
2. Крутенко С.О. Закономірності формування пилової обстановки у вугільних шахтах і удосконалювання заходів запобігання захворюваності гірників пневмоконіозом: дис. канд. техн. наук: 05.26.01 / Мак НДІ з безпеки.

НЕБЕЗПЕЧНІ ЧИННИКИ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Студентка І.В. Косточка, керівник А.Ю. Цина

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. Розглядаються небезпечні чинники техногенного та природного характеру. Аналізуються потенційно небезпечні об'єкти, рівень травматизму населення, ризики виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, особливості нормування та управління ризиками надзвичайних ситуацій.

Ключові слова: небезпечні чинники, ризики, моніторинг.

Аннотация. Рассматриваются опасные факторы техногенного и природного характера. Анализируются потенциально опасные объекты, уровень травматизма населения, риски возникновения чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, особенности нормирования и управления рисками чрезвычайных ситуаций.

Ключевые слова: опасные факторы, риски, мониторинг.

Abstract. Considered dangerous factors of technogenic and natural character. Analyses of potentially dangerous objects, the level of injuries in the population, the risks of emergency situations of natural and technogenic character, peculiarities of regulation and risk management of emergency situations.

Key words: hazards, risks, monitoring.

Необхідність впровадження концептуальних засад управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій викликана наявністю небезпечних чинників техногенного та природного характеру, зокрема:

- значної кількості потенційно небезпечних об'єктів на території України: атомні електростанції, водосховища об'ємом від 1 до 100 млн. м³, трубопроводи для транспортування нафтопродуктів, газу, аміаку, хлору та ін. видів сировини, хлоро-, аміакозберігаючі підприємства першого ступеня небезпечності, металургійні підприємства, підприємства хімічної та нафтопереробної промисловості, підприємства водопостачання і водовідведення, підприємства енергетики (ДРЕС, ТЕЦ), підприємства гірничо-збагачувальної промисловості, вугіллявидобувні підприємства, полігони твердих побутових відходів, автотранспорт;

- високого рівня травматизму та смертності населення, спричиненого небезпечними подіями та нещасними випадками: самовбивства і самопошкодження, у ДТП, пов'язаних із транспортом, зловживання алкоголем, дія природних факторів, навмисні пошкодження та вбивства, випадкові утоплення і занурення в воду, випадкові падіння, пожежі, дитячий травматизм і насилля;

- високого рівня ризиків виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру, зумовленого глобальними та регіональними змінами клімату, зростанням сейсмічної активності тощо, а також інтенсифікацією впливу техногенної діяльності людини на навколишнє природне середовище: геологічні небезпечні явища (землетруси, зсуви, обвали та осипи, просадки земної поверхні), метеорологічні небезпечні явища (зливи, шквали), сильні снігопади, сильний град, ожеледь), гідрологічні небезпечні явища (шторми, повені, паводки, підвищення рівня ґрунтових вод та ін.), природні пожежі лісових та хлібних масивів, масові інфекції та хвороби людей, тварин і рослин;

- високого рівня ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, зумовленого критичним ступенем зношеності (60–80 відсотків) основних виробничих фондів у галузях промисловості та агропромислового комплексу: антропогенне забруднення, виробничі, радіоактивні, хімічні, транспортні небезпеки та загрози, вибухи та пожежі;

- недостатнього технічного і технологічного рівнів розвитку державної системи спостережень за небезпечними чинниками, яка запроваджується в Україні в примітивній формі та надзвичайно повільними темпами, зумовлює виникнення

надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Слабкість державної системи спостережень за небезпечними чинниками суттєво послаблює превентивну діяльність у сфері забезпечення техногенної та природної безпеки. Існуюча тенденція підвищення ризиків для життєдіяльності людини змушує змінювати традиційні для нашої країни методи державної системи спостережень за небезпечними чинниками.

Концепцією управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру задекларовано запровадження розвинутого інституту держави з кількісної оцінки техногенних і природних ризиків, що створюватиме сприятливе і необхідне підґрунтя для класифікації всіх господарських об'єктів і зонування територій за ступенем небезпеки та дасть можливість застосовувати до них правові норми і державні механізми адміністративного та економічного впливу пропорційно створюваної ними чи на них небезпеки з метою забезпечення прийняттого рівня ризику для життєдіяльності українського суспільства.

Наявність державного інструментарію для кількісного оцінювання рівня безпеки дасть можливість забезпечувати нормування ризиків, визначати рівні прийнятних ризиків для населення, навколишнього природного середовища та об'єктів економіки, визначати ступінь наближення України до європейських стандартів безпечної життєдіяльності.

Управління ризиками надзвичайних ситуацій має здійснюватися на основі проголошеного Концепцією управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру принципу превентивності, який передбачає максимально можливе і завчасне виявлення небезпечних значень параметрів стану чи процесу і ініціюючих подій, які створюють загрозу виникнення надзвичайних ситуацій, та вжиття конкретних заходів, спрямованих на нейтралізацію цієї загрози та/або пом'якшення її наслідків.

Удосконалення системи моніторингу небезпечних техногенних об'єктів і природних процесів в напрямі забезпечення інформаційної бази для оцінки ризиків надзвичайних ситуацій та впровадження нових дієвих форм аналізу, оцінки, експертизи і контролю безпеки небезпечних техногенних об'єктів на всіх етапах життєвого циклу повинні стати сьогодні одними з основних напрямів державної політики з питань управління ризиками.

Дані моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій є важливим підґрунтям для регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасного реагування на загрози

виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію або пом'якшення її можливих наслідків.

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА В ПРОМЫШЛЕННЫХ РЕГИОНАХ ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Студентка К.А. Закарян, руководитель В.Л. Клеевская

Национальный аэрокосмический университет им. Н.Е. Жуковского «ХАИ», г. Харьков

Анотація. Луганська область - один з регіонів з найнесприятливішою екологічною ситуацією на Україні. Розглянуто проблеми, пов'язані з забрудненням навколишнього природного середовища викидами промислових підприємств і значною кількістю твердих побутових відходів.

Ключові слова: металургійна промисловість, токсичні речовини, тверді побутові відходи.

Аннотация. Луганская область - один из регионов с самой неблагоприятной экологической ситуацией на Украине. Рассмотрены проблемы, связанные с загрязнением окружающей природной среды выбросами промышленных предприятий и огромным количеством твердых бытовых отходов.

Ключевые слова: металлургическая промышленность, токсические вещества, твердые бытовые отходы.

Abstract. Lugansk region is one of the regions with the most unfavourable ecological situation in Ukraine. The problems associated with environmental pollution by industrial emissions and a huge number of solid waste.

Keywords: metallurgical industry, toxic substances, solid waste.

Луганская область – один из регионов с самой неблагоприятной экологической ситуацией на Украине. В общем отраслевом распределении доля промышленности в Луганской области составляет около 14,6 %. На территории области расположено около 1500 предприятий и организаций угольной, металлургической, машиностроительной, химической и нефтехимической промышленности, энергетики.

Высокий удельный вес промышленности в хозяйственном комплексе области, недостаточное оснащение предприятий пыле-, газоулавливающими устройствами привело к снижению в воздушном бассейне содержания кислорода и повышению количества токсических веществ. К категории основных предприятий – загрязнителей металлургической промышленности следует отнести следующие: Алчевский металлургический комбинат, Алчевский и Стахановский коксохимические заводы.

Проблема твердых бытовых отходов также актуальна для Луганской области. Сегодня системой санитарной очистки охвачено только 67 % территории населенных пунктов области, в том числе 36,6 % частного сектора. Ежегодно в области образуется